

آگاهی و عملکرد دانش‌آموختگان جدید مامایی در امر زایمان طبیعی در بیمارستان‌های وابسته به دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران

فاطمه رحیمی کیان*، طاهره میرمولایی، زهرا سمیع‌زاده، ماندانا شیرازی، عباس مهران

چکیده

مقدمه: ارزشیابی آگاهی و عملکرد دانش‌آموختگان جدید مامایی می‌تواند تا حد زیادی منعکس‌کننده نتایج برنامه‌ریزی آموزشی آن رشته باشد. هدف از این مطالعه تعیین آگاهی و عملکرد دانش‌آموختگان جدید مامایی در امر زایمان در بیمارستان‌های وابسته به دانشگاه‌های علوم پزشکی شهر تهران بود.

روش‌ها: در یک مطالعه پیمایشی، کلیه ماماها دانش‌آموخته کارشناس (۳۰ نفر) شاغل در بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی شهر تهران که حداکثر دو سال از زمان اخذ مدرک کارشناسی آنان گذشته بود، مورد سرشماری قرار گرفتند. روش گردآوری اطلاعات برای آگاهی، پرسشنامه‌ای ۴۰ سؤالی چهار گزینه‌ای بود که به صورت خودایفا تکمیل می‌شد. سپس توسط یک چک‌لیست عملکرد ماماها هنگام زایمان طبیعی مادران همراه با اپی‌زیاتومی با ۱۰۹ گزینه مورد مشاهده قرار می‌گرفت. داده‌ها با نرم‌افزار SPSS به صورت توزیع فراوانی و میانگین و انحراف معیار تجزیه و تحلیل شد و همبستگی بین نمرات آگاهی و عملکرد و سن و سابقه کار با آزمون همبستگی پیرسون محاسبه شد.

نتایج: اکثریت واحدهای پژوهش (۹۰ درصد) از نظر سطح آگاهی در حد متوسط بودند و در امر زایمان طبیعی به تفکیک در مرحله اول ۶۰ درصد، در مرحله دوم ۷۳/۳ درصد، در مرحله سوم ۷۳/۳ درصد، در مرحله چهارم ۶۰ درصد، در مراقبت فوری از نوزاد ۸۶/۷ درصد و در انجام اپی‌زیاتومی ۸۰ درصد عملکرد مطلوب داشتند.

نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش حاضر موید داشتن شایستگی و توانایی لازم دانش‌آموختگان کارشناس مامایی برای کنترل و انجام یک زایمان طبیعی ایمن و سالم بود.

واژه‌های کلیدی: آگاهی، عملکرد، زایمان طبیعی، مامایی، دانش‌آموختگان.

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / بهار و تابستان ۱۳۸۶؛ ۱۷(۱): ۵۱ تا ۵۷.

مقدمه

حاملگی و زایمان وقایع ویژه زندگی زنان و در واقع خانواده‌های آنان است. در کشورهای در حال توسعه، تعداد زیادی از مرگ و میر مادران به دلیل سطوح پایین اجتماعی زنان، بی‌سوادی آنان و عدم وجود مراقبت‌های بهداشتی است. حدود ۶۳ تا ۸۰ درصد از مرگ و میر مستقیم و ۸۸ تا ۹۰ درصد از مرگ و میرهای کلی (مستقیم و غیرمستقیم) مادران قابل پیشگیری است و این امر مستلزم ارائه مراقبت‌های کافی به مادران در حین حاملگی، زایمان و پس از آن است (۱).

* آدرس مکاتبه: فاطمه رحیمی کیان (مربی)، گروه مامایی و معاون پژوهشی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، میدان توحید، تهران.
E-mail: rahimikian@tums.ac.ir

سیده طاهره میرمولایی، مربی گروه مامایی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران (st_mirmolaei@yahoo.com)، زهرا سمیع‌زاده، عضو مرکز تحقیقات بهداشت باروری ولی‌عصر (عج) (Z_samizadeh@razi.tums.ac.ir)، ماندانا شیرازی، مربی گروه مامایی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران (shirazi@sina.tums.ac.ir) و عباس مهران، مربی گروه آمار زیستی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران (mehran@sina.tums.ac.ir). این مقاله در تاریخ ۸۴/۱۲/۱ به دفتر مجله رسیده، در تاریخ ۸۵/۷/۱۱ اصلاح شده و در تاریخ ۸۶/۲/۹ پذیرش گردیده است.